

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	11/25/2020
Spisová značka:	21 Cdo 1436/2020
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2020:21.CDO.1436.2020.3
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Přípustnost dovolání
Dotčené předpisy:	§ 243c odst. 1 o. s. ř. § 237 o. s. ř. § 241a odst. 1 o. s. ř. § 242 odst. 3 o. s. ř. § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.
Kategorie rozhodnutí:	E

21 Cdo 1436/2020-759

USNESENÍ

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Mojmíra Putny a soudců JUDr. Jiřího Doležálky a JUDr. Marka Cigánka v právní věci žalobkyně **B. B.**, narozené dne XY, bytem XY, zastoupené JUDr. Martinem Slobodníkem, advokátem se sídlem v Prachaticích, U Rybníčka č. 553, proti žalované **O. a., Č. B., H.**, příspěvkové organizaci se sídlem XY, IČO XY, o 200.000 Kč, vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 23 C 276/2016, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. února 2020, č. j. 19 Co 889/2019-717, takto:

I. Dovolání žalobkyně **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů dovolacího řízení.

Stručné odůvodnění (§ 243f odst. 3 o. s. ř.):

Dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 2. 2020, č. j. 19 Co 889/2019-717, není přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., podle nějž není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Žalobkyně přípustnost dovolání spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu (bod II. obsahu dovolání). Podle žalobkyně je takovou otázkou otázka „co opravdu zaměstnavatel sledoval svým opatřením (rozhodnutím o změně úkolů zaměstnavatele, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivnosti práce nebo o jiných organizačních změnách – pozn. odvolacího soudu)“, neboť při jejím řešení se měl odvolací soud odchýlit zejména od závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 21 Cdo 695/2014, a dále otázka „vztahu mezi překážkou v práci na straně zaměstnavatele a

pohotovostí zaměstnance“, při jejímž řešení se měl odvolací soud odchýlit od závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. 21 Cdo 2048/2003.

Žalobkyně však dílem poukazuje na taková rozhodnutí dovolacího soudu, která, s ohledem na skutková zjištění, na nichž je rozhodnutí odvolacího soudu postaveno, na řešenou situaci nedopadají, a dílem jde o rozpor pouze zdánlivý; ve skutečnosti je rozhodnutí odvolacího soudu s poukazovanou judikaturou zcela v souladu.

Pakliže odvolací soud z hlediska skutkového stavu v projednávané věci mimo jiné zjistil (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. – nepodléhá), že jestliže K. (ředitelka žalované) prezentovala při výběrových řízeních svou koncepci, jejíž součástí mělo být mimo jiné snížení počtu hodin u předmětu „Základy společenských věd“ a v důsledku toho mohla nastat nadbytečnost žalobkyně, nebo uvedla-li K. při jiných příležitostech v rozhovorech s dalšími osobami, že může dojít nebo dojde k propuštění žalobkyně, vždy to bylo uváděno v souvislosti se zamýšlenými úspornými opatřeními a zamýšleným snižováním počtu učebních hodin zmíněného předmětu, že objektivně existovala potřeba u žalované snížit úvazky (a počty hodin) v reakci na vývoj skladby předmětů a počty přijímaných žáků, že potřeba snížení počtu hodin nebyla účelově předstírána, ale reálně existovala a byla důsledkem objektivních okolností (změna vzdělávacího plánu a nižší počet přijatých žáků), že cíl snížení počtu učebních hodin jako důsledek „organizačního opatření č. 3/2017 a 5/2017“ se nedotkl pouze žalobkyně, které byla dána výpověď pro nadbytečnost, ale dalších tří zaměstnanců, přičemž u dvou z nich došlo ke snížení pracovního úvazku a v případě V. k ukončení pracovního poměru dohodou, že snížení počtu učebních hodin ve formě snížení úvazků bylo realizováno podle stanoveného kritéria u zaměstnanců s částečným úvazkem a nedotklo se zaměstnanců pracujících na plný úvazek a dalším kritériem, odlišujícím mezi zaměstnanci se sníženým úvazkem, bylo kritérium, jak je daný pracovník zkušený a byli preferováni zaměstnanci zkušenější (u zkušenějších pracovníků došlo ke snížení pracovního úvazku a u méně zkušených k ukončení pracovního poměru, ať již výpovědí či dohodou), pak je závěr odvolacího soudu, že rozvázání pracovního poměru výpovědí s žalobkyní a následné odvolání výpovědi nebylo možno považovat za diskriminační jednání (diskriminace z důvodu zdravotního stavu žalobkyně), zcela v souladu s ustálenou judikaturou dovolacího soudu [k otázce důkazního břemene srov. právní názor, vyjádřený např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2009, sp. zn. 21 Cdo 246/2008, uveřejněném pod číslem 108/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, nebo v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 21 Cdo 572/2011, podle něhož usnadnění důkazní situace ve prospěch zaměstnance se v ustanovení § 133a odst. 1 o. s. ř. projevuje pouze v tom, že stačí, aby zaměstnanec tvrdil, že toto znevýhodňující jednání (bude-li z jeho strany prokázáno) bylo motivováno některým ze zákonem stanovených diskriminačních důvodů, aniž by byl dále povinen tuto motivaci prokázat, neboť ta se předpokládá, ovšem je vyvratitelná, prokáže-li se v řízení opak; k otázce obsahu jednání, které lze za diskriminační považovat, potom srov. např. závěry v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2009, sp. zn. 21 Cdo 246/2008, uveřejněném pod číslem 108/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, nebo v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2020, sp. zn. 21 Cdo 3834/2018, a zde vyjádřený právní názor, že diskriminace je tedy v pracovních věcech charakterizována jako jednání (v komisivní nebo omisivní podobě) zaměstnavatele nebo potencionálního (budoucího) zaměstnavatele, které směřuje přímo nebo nepřímo (prostřednictvím zdánlivě neutrálních úkonů) ke znevýhodnění jednoho nebo i více zaměstnanců nebo potencionálních (budoucích) zaměstnanců (uchazečů o zaměstnání) ve srovnání s jinými (ostatními) zaměstnanci téhož zaměstnavatele nebo uchazeči o zaměstnání u téhož potencionálního (budoucího) zaměstnavatele, jehož pohnutkou (motivem) jsou (zákonem stanovené) diskriminační důvody; k otázce způsobu posuzování významu jednotlivých zjištění potom závěry (dovolatelkou správně uváděného) rozsudku ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 21 Cdo 695/2014, dle nějž (mimo jiné) při zkoumání toho, co

zaměstnavatel opravdu sledoval svým opatřením, je třeba posuzovat jednání zaměstnavatele vždy v jeho úplnosti a logické návaznosti; jak vyplynulo z rekapitulace skutkových zjištění, odvolací soud tomuto požadavku podle názoru dovolacího soudu perfektně dostál].

Dovolací soud proto tvrzený rozpor s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu v této souvislosti neshledal a námitka v tomto bodě [bod III/1, písm. a) obsahu dovolání] tak přípustnost dovolání nezakládá.

Námitka žalobkyně o rozporu rozhodnutí odvolacího soudu s rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. 21 Cdo 2048/2003 [bod III/1, písm. b) obsahu dovolání], též není případná, neboť na řešení otázky, zda je zaměstnanec v době překážky v práci povinen či nikoliv být zaměstnavateli k dispozici (být připraven plnit pokyn zaměstnavatele), není rozhodnutí odvolacího soudu postaveno. Odvolací soud totiž v souvislosti s výzvou žalované k uskutečnění mimořádné lékařské prohlídky neřeší otázku případného chybného postupu žalované (tedy postupu v rozporu se závěry výše uvedeného rozhodnutí), nýbrž z kontextu dalších skutkových okolností [zejména nevědomosti žalované o tom, že žalobkyně na jí stanovený termín „plánuje jiný úkon“, a dalších okolností (srov. bod 21. odůvodnění rozsudku odvolacího soudu)] vyvozuje absenci úmyslu žalované poškodit žalobkyni; jinými slovy vylučuje diskriminační motiv jejího jednání. Je tak zřejmé, že tato námitka též přípustnost dovolání nemůže založit.

Námitka žalobkyně, vztahující se k „porušení zásady legitimní předvídatelnosti postupu soudu“ (bod III/2 obsahu dovolání), není příliš srozumitelná, neboť, jak vyplývá z obsahu spisu, ke změně soudců v obsazení rozhodujícího senátu odvolacího soudu nedošlo; navíc uvedené i tak bez právního významu (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2016, sp. zn. 21 Cdo 127/2015, nebo usnesení ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 28 Cdo 2662/2020). Námitka tak přípustnost dovolání nezakládá.

Námitka tzv. „svévolného hodnocení důkazů odvolacím soudem“, popř. nepřezkoumatelnosti rozhodnutí odvolacího soudu (bod III/3 obsahu dovolání), je námitkou, kterou žalobkyně uplatňuje jiný dovolací důvod, než ten, který je uveden v ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř., a ze které nevyplývají žádné rozhodné právní otázky ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř., neboť zpochybňuje skutková zjištění, z nichž rozsudek odvolacího soudu vychází a na nichž odvolací soud založil svůj závěr, a předestírá vlastní skutkové závěry. Žalobkyně, citujíc jednotlivé (navíc z kontextu rozhodnutí vytržené) pasáže odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, předkládá k nim vlastní vyhodnocení provedených důkazů, resp. vlastní verzi skutkového příběhu; protože obsah námítky nemá tzv. „ústavní přesah“, aby mohla založit přípustnost dovolání ve smyslu závěrů nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 28. 1. 2017, sp. zn. Pl. ÚS – st. 45/16, přípustnost dovolání nezakládá.

Námitka neprovedení navrženého důkazu (bod III/4 obsahu dovolání) je tradičně dovolacím soudem posuzována jako tzv. jiná vada řízení, ke které lze přihlížet pouze tehdy, je-li dovolání přípustné (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.). Tvrzení žalobkyně o uvedeném procesním pochybení nezahrnuje žádnou odvolacím soudem řešenou otázku procesního práva, která by splňovala předpoklady vymezené v § 237 o. s. ř., přípustnost dovolání tudíž založit nemůže, i kdyby se odvolací soud vytýkaného pochybení dopustil (srov. shodně například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2014, sp. zn. 32 Cdo 14/2014, ze dne 29. 7. 2014, sp. zn. 32 Cdo 842/2014, ze dne 24. 9. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1254/2014, a ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. 32 Cdo 1145/2015).

Ostatně, k otázce oprávnění soudu posoudit důkazní návrhy a rozhodnout o tom, které z těchto důkazů provede, srov. např. usnesení býv. Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 1972, sp. zn. 6 Cz 344/71, uveřejněné ve Sborníku stanovisek IV, str. 1084-1085, náleze Ústavního soudu ze dne 3. 11. 1994, sp. zn. III. ÚS 150/93, uveřejněný ve sv. 2 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu

pod č. 49, či nález Ústavního soudu ze dne 6. 12. 1995, sp. zn. II. ÚS 56/95, uveřejněný tamtéž ve sv. 4 pod č. 80, a v nich vyjádřený právní názor, že soud je oprávněn rozhodnout o tom, které z důkazů provede, resp. stanovit, že neprovede ty z důkazů, jimiž mají být prokazovány skutečnosti, které jsou pro posouzení uplatněného nároku nevýznamné nebo které již byly prokázány jinými důkazy, a že okolnost, že soud neprovedl veškeré účastníky navržené důkazy, tudíž sama o sobě nepředstavuje vadu řízení. Účastníkem označený důkaz soud neprovede mimo jiné v případě, jestliže jeho prostřednictvím nepochybně nelze prokázat pro věc rozhodnou skutečnost, například proto, že označený důkaz je zjevně nezpůsobilý prokázat tvrzenou skutečnost nebo že se týká skutečnosti, která je podle hmotného práva pro rozhodnutí o věci bezvýznamná (srov. též rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 4. 1994, sp. zn. 6 Cdo 107/93, uveřejněný pod č. 57 v časopise Soudní rozhledy, roč. 1995). Na rozhodnutí soudu tedy zůstává, které důkazy provede a které nikoliv, není přitom povinen provést všechny účastníky navržené důkazy, nýbrž je oprávněn (a povinen) v každé fázi řízení vážit, které důkazy vzhledem k uplatněnému nároku či tvrzením jednotlivých účastníků je třeba provést (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2363/2012).

Rozsudek odvolacího soudu byl napaden výslovně i ve výroku o náhradě nákladů řízení (bod III/5 obsahu dovolání); dovolání proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení není přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř., protože směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení.

Nejvyšší soud proto dovolání žalobkyně podle ustanovení § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení se nezdůvodňuje (§ 243f odst. 3 věta druhá o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 25. 11. 2020

JUDr. Mojmír Putna
předseda senátu